

Assessment and Evaluation of Student Progress

การวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียน

ดร.กิตติศักดิ์ กาญจนครุฑ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไก่อ
สพ.อยุธยา เขต 1

บทนำ

การศึกษาในยุคปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) เพื่อให้เด็กแต่ละคนสามารถเติบโต และพัฒนาได้ ตามศักยภาพและพื้นฐานของตนเอง ดังนั้นการวัดและ ประเมินผลความก้าวหน้าของเด็กภายใต้พื้นฐานของตนเอง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน รูปแบบการวัดและประเมินผล ความก้าวหน้าของผู้เรียนภายใต้พื้นฐานของตนเองเป็นแนวทาง ที่มุ่งเน้นการประเมินผลตามศักยภาพและความสามารถ

เฉพาะตัวของผู้เรียนแต่ละคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของพัฒนาการและพื้นฐานความรู้เดิม ของเด็กเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลในรูปแบบนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนถึงความก้าวหน้า และการพัฒนาของผู้เรียนแต่ละคนอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างด้านพัฒนาการ ความถนัด ความสนใจ และความสามารถเฉพาะบุคคล การประเมินผลไม่ใช่เพียงการวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้เท่านั้นแต่ยังรวมถึงการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการพัฒนา ทักษะด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า ของผู้เรียนจึงเน้นการใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการประเมินจากผลงาน (Portfolio) การประเมินจากการทำกิจกรรม การประเมินตนเอง (Self-Assessment) และการประเมิน จากเพื่อน (Peer Assessment) ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเอง และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

รูปแบบการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียน

การประเมินแบบต่อเนื่อง (Continuous Assessment) ครูทำการประเมินอย่าง สม่ำเสมอในระหว่างการเรียนรู้การสอนใช้วิธีสังเกตพฤติกรรม การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วม

การประเมินรายบุคคล (Individualized Assessment) ครูต้องวัดผลตามศักยภาพและความสามารถเฉพาะบุคคลและทำการพิจารณาความก้าวหน้าจากจุดเริ่มต้นของผู้เรียนแต่ละคน

การประเมินจากผลงาน (Portfolio Assessment) ครูเก็บรวบรวมผลงานและกิจกรรมของผู้เรียนในระยะเวลาหนึ่งและทำการวิเคราะห์การพัฒนาจากการเปรียบเทียบผลงานแต่ละช่วงเวลา

การประเมินแบบโครงงาน (Project-Based Assessment) เปิดโอกาสให้เด็กทำโครงงานที่สนใจและเหมาะสมกับศักยภาพ โดยครูประเมินจากการวางแผน กระบวนการทำงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียน

การประเมินแบบใช้เครื่องมือหลากหลาย (Multiple Assessment Tools) ครูใช้แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสังเกต รวมทั้งประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน

การประเมินผ่านกิจกรรม (Activity-Based Assessment) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาของผู้เรียนโดยทำการประเมินผ่านการมีส่วนร่วม การแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์

การประเมินร่วมกับผู้ปกครอง (Parent Involvement Assessment) รับฟังข้อมูลและข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาของผู้เรียนตามช่วงวัย ครูต้องประสานความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาการที่บ้าน

การประเมินตนเองและเพื่อน (Self and Peer Assessment) เปิดโอกาสให้เด็กประเมินตนเองและเพื่อน เพื่อพัฒนาการรู้จักคิดและวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ส่งเสริมความรับผิดชอบและความภาคภูมิใจในความสำเร็จให้กับผู้เรียน

บทสรุป

การวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นกระบวนการสำคัญในด้านการศึกษา เพื่อใช้ติดตามและประเมินพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การวัดผลแบบรูปแบบเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) การวัดผลปลายภาค (Summative Assessment) การวัดผลเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic Assessment) และการวัดผลจากการปฏิบัติจริง (Performance-Based Assessment) ซึ่งช่วยให้ครูสามารถวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน